

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1980

Vyhlásené: 24. 4. 1980 Časová verzia predpisu účinná od: 1. 5.1990 do: 31.12.1991

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

42

ZÁKON

z 10. apríla 1980

o hospodárskych stykoch so zahraničím

Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

ČASŤ I

ÚVODNÉ USTANOVENIA

§ 1

Tento zákon upravuje

organizovanie, riadenie a kontrolu zahraničnospodárskej činnosti a vymedzuje jej formy,

zriaďovanie obchodných zastupiteľstiev zahraničných osôb na území Československej socialistickej republiky,

zriaďovanie organizačných zložiek československých osôb v zahraničí,

postavenie obchodných a priemyselných komôr na území Československej socialistickej republiky a ich úlohy,

neobchodný vývoz a dovoz,

ochranu obchodnopolitických záujmov Československej socialistickej republiky a

vymedzuje pôsobnosť ústredných orgánov v tejto oblasti.

§ 2

Ústredné orgány pri výkone pôsobnosti podľa tohto zákona navzájom spolupracujú tak, aby sa zabezpečilo uskutočňovanie štátnej hospodárskej politiky a aby sa chránili obchodnopolitické záujmy Československej socialistickej republiky v súlade so záväzkami vyplývajúcimi z medzinárodnoprávných vzťahov Československej socialistickej republiky.

§ 3

Na účely tohto zákona

- a) československými osobami sa rozumejú právnické osoby majúce sídlo a fyzické osoby majúce bydlisko na území Československej socialistickej republiky; zahraničnými osobami sa rozumejú ostatné právnické a fyzické osoby;
- b) službou sa rozumie plnenie záväzku, ktorého predmetom je hospodárska činnosť poskytovaná za odplatu; službou nie je činnosť poskytovaná na základe pracovnoprávneho vzťahu.

ČASŤ II ZAHRANIČNOHOSPODÁRSKA ČINNOSŤ

HLAVA 1 ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 4

Zahraničnohospodárska činnosť podľa tohto zákona má tieto formy:

- a) zahraničnoobchodná činnosť (§ 6);
- b) zahraničnohospodárske služby (§ 17);

§ 5

Štát riadi a kontroluje zahraničnohospodársku činnosť iba na základe zákona tak, aby sa podnikateľská činnosť v tejto oblasti v podmienkach hospodárskej súťaživosti a v medziach ustanovených podľa tohto zákona rozvíjala v súlade s potrebami národného hospodárstva Československej socialistickej republiky a v súlade s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Československá socialistická republika viazaná, a rozširovalo sa zapájanie československých osôb vo vhodných formách do medzinárodnej delby práce.

HLAVA 2 ZAHRANIČNOOBCHODNÁ ČINNOSŤ

Oddiel 1

Vymedzenie zahraničnoobchodnej činnosti

§ 6

(1) Zahraničnoobchodná činnosť zahŕňa u československých osôb:

- a) vývoz vecí z Česko-slovenskej federatívnej republiky a dovoz vecí do Česko-slovenskej federatívnej republiky za účelom predaja alebo iného odplatného scudzenia alebo využitia vo výrobe alebo pri poskytovaní služieb alebo výkone povolania, ako aj vývoz z Česko-slovenskej federatívnej republiky a dovoz do Česko-slovenskej federatívnej republiky pri ich inej hospodárskej činnosti (obchodný vývoz a dovoz);
- b) kúpu tovaru a jeho priamy predaj v zahraničí bez dovozu do Československej socialistickej republiky;
- c) poskytovanie služieb zahraničným osobám na území Československej socialistickej republiky, s výnimkou priameho uspokojovania osobných potrieb fyzických osôb alebo obdobných potrieb právnických osôb za československú menu;
- d) poskytovanie služieb v zahraničí;
- e) prijímanie služieb od zahraničných osôb s výnimkou služieb prijímaných československými fyzickými osobami na uspokojovanie osobných potrieb;
- g) sprostredkovateľskú činnosť vykonávanú pre československé osoby v styku so zahraničnými osobami;
- h) vykonávanie nestrannej kontroly na základe zmluvy za účelom vydania kontrolného osvedčenia o dodávanom tovare alebo o službách poskytovaných v medzinárodnom obchode;⁴⁾
- i) obstarávanie prepravy vecí (zásielok) všetkými druhmi dopravných prostriedkov a činnosti s tým súvisiacej, ak miesto odoslania alebo miesto určenia alebo obe tieto miesta sú mimo územia Československej socialistickej republiky;
- j) prevádzkovanie námornej plavby.

(2) Zahraníčnoobchodná činnosť zahŕňa u zahraničných osôb:

- a) vývoz vecí z Česko-slovenskej federatívnej republiky a dovoz vecí do Česko-slovenskej federatívnej republiky za účelom predaja alebo iného odplatného scudzenia alebo využitia vo výrobe alebo pro poskytovaní služieb alebo výkone povolania, ako aj vývoz z Česko-slovenskej federatívnej republiky a dovoz do Česko-slovenskej federatívnej republiky pri ich inej hospodárskej činnosti (obchodný vývoz a dovoz);
- b) poskytovanie služieb na území Československej socialistickej republiky;
- c) predaj tovaru na území Československej socialistickej republiky, pokiaľ sa neuskutočňuje iba medzi zahraničnými osobami;
- d) vykonávanie nestrannej kontroly na základe zmluvy na území Československej socialistickej republiky za účelom vydania kontrolného osvedčenia.⁴⁾

(3) Zahraníčnoobchodnou činnosťou je aj činnosť uvedená v odseku 1 vykonávaná

- a) Československým filmom a Československou televíziou;
- b) Československou tlačovou kanceláriou s výnimkou obstarávania a dodávania spravodajského materiálu na základe zmlúv.⁵⁾

(4) Zahraníčnoobchodná činnosť nezahŕňa:

- a) dovoz a vývoz hodnôt a obchod s devízovými prostriedkami upravený predpismi o devízovom hospodárstve,⁶⁾ s výnimkou zlata určeného na výrobnú spotrebu alebo na technické účely;
- b) činnosť uskutočňovanú Štátnou bankou československou na základe osobitného zákona⁷⁾ a peňažnými ústavmi a organizáciami, ktoré Štátna banka československá poverila plnením niektorých úloh zákonom jej vyhradených;
- c) poskytovanie a prijímanie právnej pomoci osobami na to oprávnenými podľa česko-slovenských všeobecne záväzných právnych predpisov;⁸⁾
- d) činnosť znalcov a tlmočníkov uskutočňovanú podľa osobitného zákona.⁹⁾
- f) poskytovanie a prijímanie služieb v oblastiach uvedených v § 17.

Oddiel 2

Registrácia a povoľovanie zahraničnoobchodnej činnosti

§ 7

(1) Zahraníčnoobchodnú činnosť môžu vykonávať iba

- a) česko-slovenské osoby zapísané v podnikovom registri – na základe registrácie, pokiaľ nejde o prípady, keď sa podľa tohto zákona registrácia nevyžaduje, a pokiaľ nejde o prípady, keď sa podľa tohto zákona vyžaduje na takú činnosť povolenie;
- b) zahraničné osoby – na základe udeleného povolenia, pokiaľ nejde o prípady, keď sa povolenie nevyžaduje.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa vzťahuje aj na osoby, ktorým iný právny predpis priznáva oprávnenie vykonávať zahraničnohospodársku činnosť s tým, že toto ich oprávnenie môže byť obmedzené iba zákonom, prípadne iba v prípadoch a za podmienok stanovených zákonom.

(3) Povolenie na vykonávanie zahraničnoobchodnej činnosti sa vyžaduje u česko-slovenských osôb, pokiaľ

- a) predmetom dovozu sú veci iné než určené na využitie vo výrobe osoby uskutočňujúcej dovoz, prípadne iné než určené na výkon povolania takej osoby alebo predmetom vývozu sú veci iné

než z vlastnej výroby osoby uskutočňujúcej ich vývoz; vecami z vlastnej výroby sa rozumejú výrobky, pri ktorých technologický postup spracovania znamená podstatnú zmenu kvality a užitočnosti nakupovaných surovín, materiálov a polotovarov a v ktorých kalkulácii presahuje pridaná hodnota vlastnej výroby (priame mzdy, réžia, priame a odbytové náklady a zisk) 30 percent hodnoty ceny vecí;

- b) predmetom tejto činnosti je sprostredkovanie pracovnej činnosti česko-slovenskej fyzickej osoby v zahraničí alebo zahraničnej fyzickej osoby v Česko-slovenskej federatívnej republike;
- c) ide o vývoz alebo dovoz vecí alebo vykonávanie aj iných činností ustanovených nariadením vlády Česko-slovenskej federatívnej republiky;
- d) česko-slovenská osoba nespĺňa podmienky registrácie uvedené v § 7c.

(4) Registrácia alebo povolenie na zahraničnoobchodnú činnosť sa nevyžaduje

- a) u zahraničných osôb na uzavretie zmlúv, ktoré uzavierajú vo svojom mene s česko-slovenskými osobami oprávnenými na zahraničnoobchodnú činnosť, a na plnenie týchto zmlúv;^{9a)}
- b) v ďalších prípadoch, keď z hľadiska záujmov národného hospodárstva Česko-slovenskej federatívnej republiky nie je účelné viazať vykonávanie zahraničnoobchodnej činnosti na povolenie ani na registráciu, a to za podmienok a v rozsahu ustanovených vo vykonávacích predpisoch vydaných podľa § 9.

§ 7a

Zahričnoobchodnú činnosť česko-slovenských osôb registruje, registráciu zrušuje a povolenie na zahraničnoobchodnú činnosť udiela, mení a odníma Federálne ministerstvo zahraničného obchodu.

§ 7b

(1) Pred podaním návrhu na registráciu zahraničnoobchodnej činnosti je navrhovateľ povinný zložiť na osobitne na ten účel zriadený vinkulovaný účet v banke alebo sporiteľni^{9b)} (ďalej len „peňažný ústav“) peňažnú sumu uvedenú v odseku 4 (ďalej len „kaucia“). Ak z rozhodnutia urobeného podľa odseku 2 nevyplynie inak, má navrhovateľ právo na vrátenie kaucie do 15 dní odo dňa, keď nadobudne právoplatnosť rozhodnutie o zrušení registrácie jeho zahraničnoobchodnej činnosti alebo rozhodnutie o odmietnutí registrácie.

(2) Ak navrhovateľ pri vykonávaní zahraničnoobchodnej činnosti poruší opätovne alebo závažným spôsobom povinnosť ustanovenú pre vykonávanie takej činnosti vo všeobecne záväznom právnom predpise alebo v opatrení orgánu hospodárskeho riadenia alebo ak navrhovateľ, ktorý je česko-slovenskou osobou, ohrozí opätovne alebo závažným spôsobom dobré meno česko-slovenských podnikateľov, prípadne iných česko-slovenských subjektov vyvíjajúcich hospodársku činnosť vo vzťahu k zahraničiu, môže Federálne ministerstvo zahraničného obchodu po dohode s Federálnym ministerstvom financií rozhodnúť, že navrhovateľ právo na vrátenie kaucie alebo jej časti stráca. Finančné prostriedky, na ktorých vrátenie navrhovateľ stratil právo, prevedie Federálne ministerstvo zahraničného obchodu do štátneho rozpočtu. Federálne ministerstvo zahraničného obchodu môže v súvislosti s ukončením zahraničnoobchodnej činnosti navrhovateľom na jeho žiadosť rozhodnúť, že kaucia alebo jej časť sa navrhovateľovi vráti ešte predo dňom ukončenia tejto činnosti, a kauciu alebo jej časť vrátiť. Pri strate kaucie alebo jej časti je navrhovateľ povinný, ak pokračuje v zahraničnoobchodnej činnosti, doplniť kauciu na pôvodnú výšku.

(3) Pre vykonávanie zahraničnoobchodnej činnosti na základe povolenia platia ustanovenia odsekov 1 a 2 obdobne.

(4) Kaucia je

- a) 20 000 Kčs u česko-slovenskej fyzickej osoby,
- b) 100 000 Kčs u inej osoby.

(5) Peňažná suma zložená ako kaucia podľa ustanovenia odseku 1 sa úrokuje v prospech vkladateľa za rovnakých podmienok ako iné dlhodobé vklady.

§ 7c

(1) Návrh na registráciu obsahuje, pokiaľ ide o

- a) právnickú osobu, jej názov, sídlo, právnu formu, štatutárne orgány, identifikačné číslo organizácie a jej predmet činnosti, ako aj kópiu dohody s česko-slovenskou osobou, ktorá na registráciu navrhovanú zahraničnoobchodnú činnosť pre navrhovateľa dosiaľ vykonáva, o spôsobe vyporiadania pohľadávok alebo iných práv a povinností voči zahraničným osobám súvisiacich s majetkoprávnymi vzťahmi vzniknutými pri vykonávaní tejto činnosti medzi navrhovateľom a touto česko-slovenskou osobou, alebo vyhlásenie, že predmetná zahraničnoobchodná činnosť pre neho dosiaľ vykonávaná nie je a nebola;
- b) fyzickú osobu, jej meno a priezvisko, názov, pod ktorým podniká, identifikačné číslo, bydlisko, rodné číslo a hospodársku činnosť, na ktorú je oprávnená na základe osobitných predpisov.

(2) Návrh ďalej obsahuje

- a) druh a rozsah navrhovanej zahraničnoobchodnej činnosti a pri vývoze vecí tiež vyznačenie nomenklatúry podľa colného sadzovníka;
- b) označenie rozhodnutia o vydaných povoleniach podľa osobitných predpisov na vykonávanie hospodárskej činnosti na území Česko-slovenskej federatívnej republiky, pokiaľ navrhovanú zahraničnoobchodnú činnosť nemožno vykonávať bez takých povolení;
- c) výpis z podnikového registra o zápise česko-slovenskej osoby do tohto registra včítane jej predmetu činnosti.

(3) Údaje uvedené v odseku 1 a v odseku 2 písm. b) doloží navrhovateľ príslušnými dokladmi.

(4) Česko-slovenská osoba ďalej predloží overenú informáciu o finančnej spôsobilosti na navrhovanú činnosť, ako aj doklad o zložení kaucie.

(5) Ak návrh na registráciu neobsahuje údaje podľa odseku 1 a 2 alebo ak nie je doložený dokladmi podľa odseku 3 a informáciou podľa odseku 4, Federálne ministerstvo zahraničného obchodu registráciu odmietne, a to do 15 dní po tom, čo dostalo návrh.

(6) Ak sa v priebehu registrácie alebo po registrácii zmenia skutočnosti uvedené v návrhu na registráciu, je česko-slovenská osoba povinná tieto zmeny oznámiť Federálnemu ministerstvu zahraničného obchodu do 15 dní odo dňa, keď sa o týchto zmenách dozvedela.

(7) Federálne ministerstvo zahraničného obchodu môže registráciu zrušiť, ak česko-slovenská osoba opätovne alebo závažným spôsobom porušuje povinnosti ustanovené na vykonávanie zahraničnoobchodnej činnosti všeobecne záväzným právnym predpisom alebo opatrením orgánu hospodárskeho riadenia,^{9c)} ako aj v prípade, že nesplní povinnosť ustanovenú v odseku 6. Platí, že po dobu jedného roka odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o zrušení registrácie urobeného podľa predchádzajúcej vety nie sú splnené podmienky registrácie tej istej činnosti pre dotknutú česko-slovenskú osobu. Federálne ministerstvo zahraničného obchodu zruší registráciu na žiadosť navrhovateľa, ak tento ukončil vykonávanie zaregistrovanej zahraničnoobchodnej činnosti. Federálne ministerstvo zahraničného obchodu môže registráciu zrušiť, ak zistí, že zaregistrovanú

činnosť česko-slovenská osoba dlhšie ako dva roky nevykonáva. Zrušenie registrácie oznamuje Federálne ministerstvo zahraničného obchodu peňažnému ústavu česko-slovenskej osobe.

(8) Na konanie o registrácii, s výnimkou jej zrušenia a konania o odvolaní proti rozhodnutiu o odmietnutí alebo zrušení registrácie, sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní (správny poriadok). Registrácia sa nepovažuje za opatrenie orgánu hospodárskeho riadenia.^{9c)} O riadnom návrhu na registráciu sa musí rozhodnúť bezodkladne, najdlhšie však do 15 dní od jeho doručenia. Rozhodnutie o registrácii obsahuje presné vymedzenie druhu a rozsahu zaregistrovanej zahraničnoobchodnej činnosti, konštatovanie, že táto činnosť bola zaregistrovaná, pridelené registračné číslo, označenie osoby, pre ktorú sa táto činnosť zaregistrovala, poučenie o možnosti odvolania, dátum registrácie, označenie pracovníka, ktorý registráciu vykonal, a jeho podpis; rozhodnutie o registrácii, ktorým sa úplne nevyhoví návrhu na registráciu, obsahuje tiež výrok o odmietnutí časti návrhu a odôvodnenie odmietnutia registrácie. Obdobné náležitosti má rozhodnutie, ktorým sa plne odmieta návrh na registráciu. Proti odmietnutiu registrácie sa môže česko-slovenská osoba odvolať k ministrovi zahraničného obchodu do 15 dní odo dňa, keď jej bolo odmietnutie registrácie doručené. Rozhodnutie o registrácii, ktorým sa plne vyhovuje návrhu na registráciu, možno vykonať vyznačením na kópii návrhu na registráciu, ktorú dostane navrhovateľ, konštatovaním o zaregistrovaní, prideleného registračného čísla, dátumu vykonania registrácie a pripojením označenia pracovníka, ktorý registráciu vykonal, a jeho podpisu.

(9) Návrh na registráciu predkladá navrhovateľ Federálnemu ministerstvu zahraničného obchodu vo dvoch vyhotoveniach.

§ 8

(1) Federálne ministerstvo zahraničného obchodu udelí povolenie na zahraničnoobchodnú činnosť československej osobe, ak táto preukáže, že splňa predpoklady pre riadny a hospodársky efektívny a racionálny výkon zahraničnoobchodnej činnosti a bude disponovať dostatočnými devízovými prostriedkami na úhradu právnych dôsledkov prípadného porušenia svojich záväzkov voči zahraničným osobám. Zo závažných dôvodov môže vláda Československej socialistickej republiky určiť ďalšie podmienky, ktorých splnenie je nevyhnutné, aby sa mohlo udeliť povolenie na zahraničnoobchodnú činnosť. Zahraničným osobám môže Federálne ministerstvo zahraničného obchodu udeliť povolenie na zahraničnoobchodnú činnosť, ak je toto udelenie v súlade s cieľmi účelného zapojenia národného hospodárstva Československej socialistickej republiky do medzinárodnej delby práce.

(2) Federálne ministerstvo zahraničného obchodu povolenie na zahraničnoobchodnú činnosť obmedzí alebo odníme, ak československá alebo zahraničná osoba, ktorej sa povolenie udelilo, opätovne alebo závažným spôsobom porušuje povinnosti určené na vykonávanie zahraničnoobchodnej činnosti. Federálne ministerstvo zahraničného obchodu môže česko-slovenskej alebo zahraničnej osobe povolenie na zahraničnoobchodnú činnosť odňať alebo obmedziť, ak sa zmenili okolnosti rozhodné pre jeho udelenie podľa odseku 1.

(3) Zahraničnoobchodná činnosť, jej zmena a odňatie sa zapisuje u česko-slovenských osôb do podnikového registra.

§ 9

Federálne ministerstvo zahraničného obchodu upraví všeobecne záväzným právnym predpisom postup pri udielaní, zmene a odnímaní povolenia na zahraničnoobchodnú činnosť a o tom, ktoré zahraničnoobchodné činnosti vyžadujúce registráciu alebo povolenie podľa tohto zákona sa môžu vykonávať bez registrácie alebo bez povolenia, za akých podmienok a v akom rozsahu.

Oddiel 3

Riadenie a kontrola zahraničnoobchodnej činnosti

§ 10

Československé osoby a zahraničné osoby vykonávajúce kontrolnú činnosť na základe zmluvy [§ 6 ods. 1 písm. h) a ods. 2 písm. d)] sú povinné vykonať kontrolu tovaru a služieb nestranným spôsobom a vydať kontrolné osvedčenie zodpovedajúce výsledku kontroly. Úradné opatrenia, príkazy alebo právne úkony, ktoré obmedzujú nestrannosť tejto kontroly, sú neplatné.

§ 12

(1) Federálne ministerstvo zahraničného obchodu riadi zahraničnoobchodnú činnosť všeobecne záväznými právnymi predpismi vydanými podľa tohto zákona, colnými a v spolupráci s príslušnými ústrednými orgánmi štátnej správy aj inými ekonomickými nástrojmi, ktoré sú v jeho pôsobnosti.

(2) Federálne ministerstvo zahraničného obchodu kontroluje zahraničnoobchodnú činnosť na základe a v rámci všeobecne záväzných právnych predpisov podľa odseku 3.

(3) Federálne ministerstvo zahraničného obchodu upraví všeobecne záväzným právnym predpisom podrobnosti o dovoľenom rozsahu a obsahu, o vykonávaní a kontrole zahraničnoobchodnej činnosti československých osôb a zahraničných osôb, ktoré túto činnosť vykonávajú na základe registrácie alebo udeleného povolenia alebo ktoré môžu túto činnosť vykonávať bez registrácie alebo povolenia (§ 7 ods. 4).

§ 12a

(1) Československé a zahraničné osoby môžu zakladať československú právnickú osobu, ktorej základný predmet podnikania zahŕňa zahraničnoobchodnú činnosť alebo meniť tento jej predmet podnikania len s povolením Federálneho ministerstva zahraničného obchodu.

(2) Orgány štátnej správy môžu zakladať československú právnickú osobu uvedenú v odseku 1 alebo meniť jej základný predmet podnikania týkajúci sa zahraničnoobchodnej činnosti len so súhlasom Federálneho ministerstva zahraničného obchodu.

(3) Povolenie podľa odseku 1 a súhlas podľa odseku 2 nahrádza registráciu, prípadne povolenie podľa § 7 ods. 1.

Oddiel 4

Podniky zahraničného obchodu

§ 13

(1) Podnik zahraničného obchodu je právnickou osobou zriadenou na vykonávanie zahraničnoobchodnej činnosti, ktorá zodpovedá za porušenie svojich záväzkov a ostatných povinností svojím vlastným majetkom.

(2) Podnik zahraničného obchodu neručí za záväzky štátu ani za záväzky iných právnických osôb a štát a iné právnické osoby neručia za záväzky podniku zahraničného obchodu; tým nie je dotknuté ručenie vzniknuté v súlade s príslušnými predpismi.

(3) Podniky zahraničného obchodu zakladá po prerokovaní s príslušným národným výborom Federálne ministerstvo zahraničného obchodu. Pri určení aj inej než zahraničnoobchodnej činnosti ako časti základného predmetu podnikania podniku zahraničného obchodu si Federálne

ministerstvo zahraničného obchodu vyžiada súhlas príslušného orgánu štátnej správy s touto časťou predmetu podnikania, pokiaľ osobitné predpisy taký súhlas vyžadujú. Zakladacia listina podniku zahraničného obchodu obsahuje najmä jeho názov, sídlo, identifikačné číslo, deň založenia, vymedzenie základného predmetu podnikania a výšku základného imania. Založenie podniku zahraničného obchodu sa zapisuje do podnikového registra. Spôsobilosť podniku zahraničného obchodu nadobúdať práva a zaväzovať sa vzniká dňom zápisu do podnikového registra. Návrh na zápis podniku do podnikového registra podáva Federálne ministerstvo zahraničného obchodu, ktoré k takému návrhu pripojí

- a) zakladaciu listinu,
- b) súhlas príslušného orgánu štátnej správy s predmetom podnikania, pokiaľ osobitný predpis taký súhlas vyžaduje.

(4) Federálne ministerstvo zahraničného obchodu vykonáva voči podniku zahraničného obchodu funkciu orgánu hospodárskeho riadenia za podmienok a v rozsahu ustanovenom zákonom a v tomto postavení kontroluje hospodársku a sociálnu činnosť podniku.

§ 13a

(1) Štát vytvára podmienky pre podnikateľskú činnosť podniku zahraničného obchodu a túto činnosť reguluje predovšetkým právnymi predpismi.

(2) Činnosť a územnú pôsobnosť podniku možno obmedzovať alebo do nej zasahovať za podmienok a spôsobom ustanoveným zákonom.

§ 14

(1) Na čele podniku zahraničného obchodu je generálny riaditeľ, ktorý ako jediný vedúci riadi činnosť podniku, je za ňu a jej výsledky zodpovedný Federálnemu ministerstvu zahraničného obchodu; ako štatutárny orgán koná v mene podniku. Generálneho riaditeľa vymenúva a odvoláva minister zahraničného obchodu. Generálny riaditeľ vymenúva a odvoláva svojich námestníkov, ktorí sú štatutárnymi orgánmi podniku zahraničného obchodu. Generálny riaditeľ a jeho námestníci sa zapisujú do podnikového registra ako štatutárne orgány podniku zahraničného obchodu. Spôsobilosť konať v mene podniku zahraničného obchodu nadobúda generálny riaditeľ a jeho námestníci dňom vymenovania. Účinky ukončenia ich funkcie voči tretím osobám nastávajú odo dňa zápisu zmien do podnikového registra.

(2) Vnútoraná organizácia podniku zahraničného obchodu a organizácia vnútorného riadenia je vo výhradnej pôsobnosti podniku. Vnútornú organizáciu podniku zahraničného obchodu upravuje organizačný poriadok, prípadne iný podnikový organizačný predpis. V označení vnútornej organizačnej jednotky podniku zahraničného obchodu sa nesmie použiť slovo „podnik“ alebo „organizácie“. Podnik zahraničného obchodu môže určiť, ktoré vnútorné organizačné jednotky sa zapíšu do podnikového registra ako odštepné závody. Vedúci odštepného závodu sa zapisuje do podnikového registra a je oprávnený robiť v mene podniku všetky právne úkony týkajúce sa tohto odštepného závodu.

(3) Podnik zahraničného obchodu je povinný sa starať o to, aby sa jeho majetok plne, účelne a hospodárne využíval a chránil. Federálne ministerstvo zahraničného obchodu upraví po dohode s Federálnym ministerstvom financií a Štátnou bankou česko-slovenskou všeobecne záväzným právnym predpisom podrobnosti o hospodárení s majetkom podnikov zahraničného obchodu.

(4) Podnik zahraničného obchodu vedie predpísaným spôsobom účtovníctvo, zostavuje ročnú účtovnú závierku a poskytuje ju príslušným orgánom štátnej správy. Preskúvanie ročnej účtovnej závierky podniku zahraničného obchodu vykonáva odborník, prípadne skupina odborníkov určená Federálnym ministerstvom zahraničného obchodu alebo overovateľ (audítora).

Náklady spojené s preskúvaním uhrádza podnik.

(5) Podnik zahraničného obchodu je povinný spolupracovať vo svojej hospodárskej a sociálnej činnosti s príslušnými národnými výbormi a podieľať sa na komplexnom hospodárskom a sociálnom rozvoji ich územných obvodov spôsobom a za podmienok ustanovených zákonom. Je tiež povinný úzko spolupracovať s príslušným národným výborom pri realizácii opatrení na ochranu životného prostredia.

§ 15

(1) Federálne ministerstvo zahraničného obchodu rozhoduje o zrušení, rozdelení, splynutí a zlúčení podnikov zahraničného obchodu a o zmene predmetu ich podnikania; pritom postupuje obdobne podľa ustanovenia § 13 ods. 3 prvá a druhá veta. K opatreniu podľa predchádzajúcej vety sa vyjadruje príslušný odborový orgán. Federálne ministerstvo zahraničného obchodu môže tiež zmeniť ich názov, sídlo a výšku základného imania. Rozdelený podnik zaniká a jeho majetok a záväzky a práva prechádzajú v rozsahu určenom Federálnym ministerstvom zahraničného obchodu na novovzniknuté, prípadne preberajúce podniky zahraničného obchodu. Zlúčovaný podnik zaniká a jeho majetok, práva a záväzky prechádzajú na preberajúci podnik zahraničného obchodu. Pri splynutí podnikov doterajšie podniky zahraničného obchodu zanikajú a ich majetok, práva a záväzky prechádzajú na novovzniknutý podnik zahraničného obchodu.

(2) Zrušenie, rozdelenie, splynutie alebo zlúčenie podniku zahraničného obchodu alebo zmena jeho základného imania nesmú byť na ujmu veriteľom podniku zahraničného obchodu. Zrušenie, rozdelenie, splynutie alebo zlúčenie podnikov zahraničného obchodu alebo zmena ich základného imania nadobúdajú účinnosť odo dňa zápisu do podnikového registra. Návrh na zápis podáva Federálne ministerstvo zahraničného obchodu.

(3) Ak nie je rozhodnuté o prechode niektorého nároku rozdeleného podniku zahraničného obchodu, môže veriteľ uplatniť svoj nárok voči ktorémukoľvek z podnikov vzniknutých rozdelením podniku zahraničného obchodu a tieto podniky sú zaviazané spoločne a nerozdielne.

(4) Pri zrušení podniku zahraničného obchodu Federálne ministerstvo zahraničného obchodu rozhodne o prevode práv a záväzkov zrušovaného podniku zahraničného obchodu na inú česko-slovenskú právnickú osobu alebo o vykonaní jeho majetkovej likvidácie. Na rozhodnutie o prevode práv a záväzkov zrušovaného podniku zahraničného obchodu na inú česko-slovenskú právnickú osobu než na podnik zahraničného obchodu je potrebný predchádzajúci súhlas preberajúce osoby.

§ 15a

(1) Účelom majetkovej likvidácie (ďalej len „likvidácia“) podniku je vyporiadať majetkové pomery zrušovaného podniku.

(2) Podnik zaniká po vykonanej likvidácii výmazom podniku z podnikového registra.

§ 15b

(1) Podnik navrhuje zápis svojej likvidácie a likvidátora, prípadne likvidátorov (ďalej len „likvidátor“), ktorého vymenoval, do podnikového registra. Po dobu likvidácie používa svoj názov s dodatkom „v likvidácii“.

(2) Dňom, ku ktorému bol likvidátor zapísaný do podnikového registra, zanikajú orgány podniku. Likvidátor je oprávnený konať v mene podniku vo veciach spojených s likvidáciou.

§ 15c

(1) Ku dňu začatia likvidácie podnik zostaví účtovnú závierku a odovzdá ju likvidátorovi a príslušným orgánom.

(2) Likvidátor zostaví do tridsiatich dní po svojom zápise do podnikového registra úvodnú súvahu ku dňu začatia likvidácie a odovzdá ju Federálnemu ministerstvu zahraničného obchodu spolu s likvidačným plánom, rozpočtom likvidácie a s inventarizačnou zápisnicou o mimoriadnej inventarizácii hospodárskych prostriedkov vykonanej ku dňu začatia likvidácie.

(3) Likvidátor je v priebehu likvidácie povinný najmä

- a) sústrediť peňažné prostriedky v jednom česko-slovenskom peňažnom ústave,
- b) dokončiť bežné záležitosti,
- c) vyrovnať dane a poplatky,
- d) vyporiadať záväzky a pohľadávky,
- e) speňažiť majetok podniku najhospodárnejším a najrýchlejším spôsobom alebo s ním inak naložiť podľa rozhodnutia Federálneho ministerstva zahraničného obchodu,
- f) podávať Federálnemu ministerstvu zahraničného obchodu štvrťročné a ročné hlásenia o priebehu likvidácie doložené štvrťročnou a ročnou závierkou.

§ 15d

(1) Likvidátor zostaví účtovnú závierku ku dňu skončenia likvidácie a predloží ju Federálnemu ministerstvu zahraničného obchodu na schválenie spolu s konečnou správou o celom priebehu likvidácie.

(2) Likvidátor po preverení a schválení účtovnej závierky Federálnym ministerstvom zahraničného obchodu a po splnení daňových povinností

- a) naloží s konečným zostatkom likvidácie podľa rozhodnutia Federálneho ministerstva zahraničného obchodu,
- b) postará sa o bezpečné uloženie spisového materiálu a účtovných písomností,
- c) oznámi skončenie likvidácie súdu s návrhom na výmaz podniku z podnikového registra.

§ 15e

Likvidácia podniku pri jeho predĺžení sa spravuje osobitnými predpismi.^{9d)}

Oddiel 5**Účelové zahraničnoobchodné organizácie****§ 16**

(1) Na zabezpečenie rozvoja a vykonávania zahraničnoobchodnej činnosti, najmä na sústredenie niektorých odborných činností minister zahraničného obchodu Československej socialistickej republiky zriaďuje a zrušuje účelové zahraničnoobchodné organizácie.

(2) Pre zriaďovanie, prevádzkanie, zlučovanie, rozdeľovanie a zrušovanie a pre činnosť účelových zahraničnoobchodných organizácií platia obdobne všeobecné predpisy o štátnych organizáciách.

HLAVA 3 ZAHRANIČNOHOSPODÁRSKE SLUŽBY

Oddiel 1

Vymedzenie zahraničnohospodárskych služieb

§ 17

(1) K zahraničnohospodárskym službám patria služby v oblasti uskutočňovania medzinárodnej železničnej, leteckej, cestnej, riečnej a riečno-námornej dopravy s výnimkou obstarávania prepravy zásielok, ďalej v oblasti spojov, kultúry, školstva, poisťovníctva, zdravotníctva s výnimkou kúpeľnej liečby, pohrebníctva a v bankovo-finančnej oblasti, ak ich poskytujú

- a) československé osoby zahraničným osobám s výnimkou služieb poskytovaných na uspokojovanie osobných potrieb zahraničných fyzických osôb a obdobných potrieb zahraničných právnických osôb na území Československej socialistickej republiky za československú menu a československým osobám v zahraničí;
- b) zahraničné osoby na území Československej socialistickej republiky.

(2) K zahraničnohospodárskym službám patrí aj

- a) poskytovanie služieb československými osobami československým osobám pri sprostredkovaní prevodu práv československých autorov alebo výkonných umelcov do zahraničia a zahraničných autorov alebo výkonných umelcov do Československej socialistickej republiky;¹⁰⁾
- b) vystavovanie prepravných dokumentov československými železničnými dopravcami pri preprave uskutočňovanej zahraničnými železničnými dopravcami a československými leteckými dopravcami pri preprave uskutočňovanej zahraničnými leteckými dopravcami.
- c) predaj tovaru a poskytovanie služieb na území Česko-slovenskej federatívnej republiky za devízové prostriedky (ďalej len „predaj za devízové prostriedky“).

(3) Na účely tohto zákona sa riečno-námornou dopravou rozumie doprava uskutočňovaná po mori a po rieke tou istou loďou.

Oddiel 2

Registrácia a povoľovanie zahraničnohospodárskych služieb

§ 18

(1) Zahraničnohospodárske služby môžu poskytovať iba

- a) česko-slovenské právnické osoby založené na ten účel so súhlasom podľa § 19 ods. 3;
- b) iné česko-slovenské osoby na základe registrácie, pokiaľ nejde o prípad, keď sa registrácia nevyžaduje, a pokiaľ nejde o služby uvedené v § 17 ods. 2 písm. c), ktoré sa smú poskytovať len na základe a v medziach udeleného povolenia;
- c) zahraničné osoby na základe udeleného povolenia, pokiaľ nejde o prípad, keď sa povolenie nevyžaduje.

(2) Registrácia alebo povolenie na poskytovanie zahraničnohospodárskych služieb sa nevyžaduje,

- a) ak sa zahraničnohospodárske služby poskytujú na základe zákona alebo medzinárodnej zmluvy, ktorou je Československá socialistická republika viazaná;
- b) v ďalších prípadoch, keď z hľadiska záujmov národného hospodárstva Československej socialistickej republiky nie je účelné viazať poskytovanie zahraničnohospodárskych služieb na

registráciu alebo na udelenie povolenia, a to za podmienok a v rozsahu ustanovených vo vykonávacích predpisoch vydaných podľa § 22.

§ 19

(1) Poskytovanie zahraničnohospodárskych služieb registruje, registráciu zrušuje a povolenie na poskytovanie zahraničnohospodárskych služieb udieľa, mení a odníma v oblasti

- a) uskutočňovania železničnej, leteckej, riečnej a riečno-námornej dopravy Federálne ministerstvo dopravy;
- b) spojov Federálne ministerstvo spojov;
- c) cestnej dopravy a pohrebníctva ministerstva vnútra republiky; v prípade povolenia po dohode s Federálnym ministerstvom dopravy;
- d) kultúry Ministerstvo kultúry republiky;
- e) školstva ministerstvo školstva, mládeže a telesnej výchovy republiky;
- f) poisťovníctva ministerstvo financií, cien a miezd republiky; v prípade povolenia po dohode s Federálnym ministerstvom financií;
- g) zdravotníctva ministerstvo zdravotníctva a sociálnych vecí republiky;
- h) bankovo-finančnej Štátna banka česko-slovenská; v prípade povolenia po dohode s Federálnym ministerstvom financií;
- i) predaja za devízové prostriedky Federálne ministerstvo financií po dohode so Štátnou bankou česko-slovenskou a s Federálnym ministerstvom zahraničného obchodu.

(2) Pokiaľ podľa odseku 1 prislúcha rozhodovanie ministerstvu republiky, rozumie sa tým ministerstvo republiky, v ktorej má česko-slovenský poskytovateľ služby sídlo, prípadne bydlisko alebo zahraničný poskytovateľ služby sídlo svojej organizačnej jednotky.

(3) Česko-slovenskú právnickú osobu, ktorej predmet podnikania zahŕňa zahraničnohospodárske služby, možno založiť alebo tento jej predmet činnosti podnikania meniť len so súhlasom orgánu príslušného obdobne podľa odseku 1.

(4) Orgán, ktorý poskytovanie zahraničnohospodárskych služieb zaregistroval alebo registráciu zrušil, udelil na ich poskytovanie povolenie alebo také povolenie zmenil alebo odňal, alebo udelil, zmenil alebo zrušil súhlas so založením právnickej osoby podľa odseku 3, je povinný doručiť o tom do 10 dní oznámenie Federálnemu ministerstvu zahraničného obchodu. Federálne ministerstvo zahraničného obchodu vedie centrálnu evidenciu týchto registrácií, povolení a súhlasov na základe prideleného centrálného evidenčného čísla zahraničnohospodárskej činnosti.

(5) Pre udieľanie, zmenu a odnímanie povolenia na poskytovanie zahraničnohospodárskych služieb platia obdobne ustanovenia § 7b a 8. Ustanovenia § 7b a § 7c ods. 8 platia obdobne aj pre registráciu týchto služieb. Ustanovenie § 8 ods. 1 platí v prípade predaja za devízové prostriedky, však s tým, že povolenie nemožno udeliť, ak by jeho udelenie bolo nežiadúce s ohľadom na česko-slovenskú menu.

Oddiel 3

Riadenie a kontrola zahraničnohospodárskych služieb

§ 20

Československé osoby môžu poskytovať zahraničnohospodárske služby, ktoré súvisia s vývozom vecí z Československej socialistickej republiky alebo s dovozom vecí do Československej socialistickej republiky, len za podmienok a v rozsahu ustanovených vo vykonávacích predpisoch

vydaných podľa § 22.

§ 21

(1) Poskytovanie zahraničnohospodárskych služieb riadia ústredné orgány štátnej správy, ktoré túto činnosť zaregistrovali alebo udelili povolenie na túto činnosť. Riadenie sa uskutočňuje všeobecne záväznými právnymi predpismi a v spolupráci s príslušnými ústrednými orgánmi štátnej správy ekonomickými nástrojmi.

(2) Ústredné orgány štátnej správy uvedené v odseku 1 kontrolujú poskytovanie zahraničnohospodárskych služieb na základe a v rámci všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných podľa § 22.

§ 22

V oblasti

- a) uskutočňovania železničnej, leteckej, riečnej a riečno-námornej dopravy Federálne ministerstvo dopravy;
 - b) spojov Federálne ministerstvo spojov;
 - c) cestnej dopravy Federálne ministerstvo dopravy po dohode s ministerstvami vnútra republík;
 - d) kultúry ministerstvá kultúry republík;
 - e) školstva ministerstvá školstva mládeže a telesnej výchovy republík;
 - f) poisťovníctva ministerstvá financií, cien a miezd republík po dohode s Federálnym ministerstvom financií;
 - g) zdravotníctva ministerstvá zdravotníctva a sociálnych vecí republík;
 - h) bankovo-finančnej Štátna banka česko-slovenská po dohode s Federálnym ministerstvom financií;
 - i) pohrebníctva ministerstvá vnútra republík;
 - j) predaja za devízové prostriedky Federálne ministerstvo financií po dohode so Štátnou bankou česko-slovenskou upraví po dohode s Federálnym ministerstvom zahraničného obchodu všeobecne záväzným právnym predpisom
1. náležitosti návrhu na registráciu zahraničnohospodárskych služieb, prípady, keď možno ich registráciu odmietnuť alebo zrušiť, a ktoré služby, za akých podmienok a v akom rozsahu sa môžu poskytovať bez registrácie;
 2. podrobnosti postupu pri udieľaní, zmene a odnímaní povolenia na poskytovanie zahraničnohospodárskych služieb, a ktoré služby, za akých podmienok a v akom rozsahu sa môžu poskytovať bez tohto povolenia;
 3. postup česko-slovenských osôb pri poskytovaní zahraničnohospodárskych služieb a organizovanie a kontrolu tejto činnosti; v prípade predaja za devízové prostriedky môže sa, popri podmienkach uskutočňovania takého predaja, upraviť aj jeho právna forma.

ČASŤ III

OBCHODNÉ ZASTUPITELSTVO ZAHRANIČNÝCH OSÔB

§ 37

(1) Obchodným zastupiteľstvom podľa tohto zákona je organizačná zložka zahraničnej osoby zriadená pre jej hospodársku činnosť alebo na podporu tejto činnosti na území Československej socialistickej republiky.

(2) Zahraničná osoba môže zriadiť svoje obchodné zastupiteľstvo a prevádzkovať jeho činnosť len na základe registrácie, pokiaľ nejde o prípad, keď sa registrácia nevyžaduje.

(3) Registrácia sa nevyžaduje, ak z hľadiska záujmov národného hospodárstva Česko-slovenskej federatívnej republiky nie je účelné viazať zriadenie obchodného zastupiteľstva zahraničnej osoby na registráciu, a to za podmienok a v rozsahu ustanovených vo vykonávacích predpisoch vydaných podľa § 39.

§ 38

(1) Zriadenie obchodného zastupiteľstva registruje a registráciu zrušuje v oblasti

- a) uskutočňovania medzinárodnej železničnej, leteckej, riečnej a riečno-námornej dopravy Federálne ministerstvo dopravy;
- b) uskutočňovania cestnej dopravy ministerstvo vnútra republiky, na ktorej území má obchodné zastupiteľstvo vyvíjať činnosť;
- c) bankovo-finančnej Štátna banka česko-slovenská;
- d) poisťovníctva ministerstvo financií, cien a miezd republiky, na ktorej území má obchodné zastupiteľstvo vyvíjať činnosť.

(2) Zriadenie obchodného zastupiteľstva v ostatných oblastiach registruje a registráciu zrušuje Federálne ministerstvo zahraničného obchodu.

(3) Orgán, ktorý zriadenie obchodného zastupiteľstva zaregistroval alebo takú registráciu zmenil alebo zrušil, je povinný doručiť o tom do 10 dní oznámenie Federálnemu ministerstvu financií, ak ide o obchodné zastupiteľstvo v oblasti uvedenej v odseku 1 písm. a) a b), aj Federálnemu ministerstvu zahraničného obchodu. Federálne ministerstvo financií vedie centrálnu evidenciu registrácií obchodných zastupiteľstiev na základe prideleného centrálného evidenčného čísla.

§ 39

Federálne ministerstvo zahraničného obchodu po dohode s Federálnym ministerstvom financií, Federálnym ministerstvom dopravy, Federálnym ministerstvom spojov a Štátnou bankou česko-slovenskou upraví všeobecne záväzným právnym predpisom spôsob a rozsah činnosti obchodných zastupiteľstiev a podrobnosti o vykonávaní registrácie a jej zrušenia, ako aj o tom, kedy sa registrácia nevyžaduje.

ČASŤ IV

ZRIAĐOVANIE ORGANIZAČNÝCH ZLOŽIEK ČESKOSLOVENSÝCH OSÔB V ZAHRANIČÍ

§ 40

(1) Československá osoba môže zriadiť svoju organizačnú zložku v zahraničí na vykonávanie hospodárskej činnosti alebo na jej podporu len na základe a v medziach jej registrácie, pokiaľ nejde o prípad, keď sa registrácia nevyžaduje.

(2) Registrácia sa nevyžaduje, ak z hľadiska záujmov národného hospodárstva Československej socialistickej republiky nie je účelné viazať zriadenie organizačnej zložky československej osoby v zahraničí na registráciu, a to za podmienok a v rozsahu ustanovených vo vykonávacích predpisoch vydaných podľa § 42.

§ 41

Organizačnú zložku česko-slovenskej osoby v zahraničí registruje a registráciu zrušuje

- a) v oblasti uskutočňovania medzinárodnej železničnej, leteckej, riečnej a riečno-námornej dopravy Federálne ministerstvo dopravy;
- b) v oblasti cestnej dopravy ministerstvo vnútra republiky, na ktorej území má česko-slovenská

osoba sídlo, prípadne bydlisko;

- c) v bankovo-finačnej oblasti Štátna banka česko-slovenská;
- d) v ostatných oblastiach Federálne ministerstvo zahraničného obchodu.

§ 42

Federálne ministerstvo zahraničného obchodu upraví po dohode s Federálnym ministerstvom financií, Federálnym ministerstvom dopravy a Štátnou bankou česko-slovenskou všeobecne záväzným právnym predpisom podrobnosti o náležitostiach návrhu na registráciu organizačných zložiek a o tom, kedy možno registráciu organizačných zložiek odmietnuť alebo zrušiť.

ČASŤ V

OBCHODNÉ A PRIEMYSELNÉ KOMORY

HLAVA 1

ČESKOSLOVENSKÁ OBCHODNÁ A PRIEMYSELNÁ KOMORA

§ 43

(1) Na podporu rozvoja československých hospodárskych stykov so zahraničím vyvíja činnosť Československá obchodná a priemyselná komora.

(2) Československá obchodná a priemyselná komora je právnickou osobou združujúcou československé osoby, ktoré vykonávajú zahraničnohospodársku činnosť alebo s ňou súvisiacu výrobnú a inú hospodársku činnosť.

(3) Sídлом Česko-slovenskej obchodnej a priemyselnej komory je Praha. Jej oblastné orgány môžu pôsobiť v rôznych oblastiach Česko-slovenskej federatívnej republiky podľa záujmov svojich členov.

§ 44

Československá obchodná a priemyselná komora pri výkone svojej pôsobnosti tiež

- a) poskytuje odborné konzultácie a inú pomoc svojim členom;
- b) šíri znalosti o hospodárstve, ekonomických podmienkach a právnych predpisoch týkajúcich sa hospodárskych stykov so zahraničím a v súvislosti s tým vydáva a rozširuje informatívne a odborné publikácie;
- c) vydáva osvedčenia týkajúce sa skutočností dôležitých v právnych vzťahoch vznikajúcich pri uskutočňovaní medzinárodného obchodu; tieto osvedčenia majú povahu verejných listín.

§ 45

(1) Najvyšším orgánom Československej obchodnej a priemyselnej komory je valné zhromaždenie členov, ktoré najmä prijíma stanovy Československej obchodnej a priemyselnej komory a určuje hlavné smery jej činnosti a výšku členských príspevkov.

(2) Valné zhromaždenie je spôsobilé sa uznášať, ak je prítomná nadpolovičná väčšina členov; uznáša sa nadpolovičnou väčšinou prítomných členov.

(3) V období medzi zasadaniami valného zhromaždenia riadi Československú obchodnú a priemyselnú komoru predstavenstvo volené valným zhromaždením na päť rokov.

(4) V mene Československej obchodnej a priemyselnej komory konajú ako štatutárny orgán predseda, jednotliví podpredsedovia alebo generálny tajomník, ktorých volí valné zhromaždenie.

§ 46

Podrobnosti o činnosti Československej obchodnej a priemyselnej komory, členstve, právach a povinnostiach členov, o jej hospodárení a organizačnom usporiadaní určujú stanovy, ktoré na návrh Federálneho ministerstva zahraničného obchodu schvaľuje vláda Československej socialistickej republiky.

HLAVA 2**ROZHODCOVSKÝ SÚD ČESKOSLOVENSKEJ OBCHODNEJ A PRIEMYSELNEJ KOMORY****§ 47**

(1) Rozhodcovský súd pôsobí pri Československej obchodnej a priemyselnej komore ako stály nezávislý orgán na rozhodovanie sporov o majetkové nároky nezávislými rozhodcami podľa predpisov o rozhodcovskom konaní v medzinárodnom obchodnom styku.

(2) Na čele rozhodcovského súdu je predsedníctvo volené predstavenstvom Československej obchodnej a priemyselnej komory na tri roky. Predsedníctvo rozhodcovského súdu je spôsobilé uznávať sa, ak je prítomná nadpolovičná väčšina jeho členov; uznáva sa nadpolovičnou väčšinou prítomných členov.

(3) Predsedníctvo rozhodcovského súdu sa skladá z predsedu, podpredsedov a členov. Predsedníctvo volí predsedu a podpredsedov, ktorí konajú v mene rozhodcovského súdu.

§ 48

Organizačné usporiadanie rozhodcovského súdu a konanie pred ním upravuje poriadok rozhodcovského súdu, ktorý na návrh predsedníctva rozhodcovského súdu vyhlasuje Federálne ministerstvo zahraničného obchodu v Zbierke zákonov.

HLAVA 3**ŠPECIÁLNE A ZMIEŠANÉ OBCHODNÉ KOMORY****§ 49**

(1) Československé osoby sa môžu dohodnúť na zriadení špeciálnej obchodnej komory pre rozvoj hospodárskych stykov so zahraničím v určitom odvetví.

(2) Československé osoby sa môžu dohodnúť so zahraničnými osobami na zriadení zmiešanej obchodnej komory pre rozvoj hospodárskych stykov vo vzťahu k určitému štátu alebo niekoľkým štátom.

(3) Špeciálne a zmiešané obchodné komory sa môžu zriaďovať iba so súhlasom Federálneho ministerstva zahraničného obchodu.

(4) Podrobnosti o činnosti špeciálnych a zmiešaných obchodných komôr podľa odsekov 1 a 2, o členstve, právach a povinnostiach členov, o ich hospodárení a organizačnom usporiadaní ustanovujú stanovy, ktoré schvaľuje Federálne ministerstvo zahraničného obchodu.

§ 50

(1) Federálne ministerstvo zahraničného obchodu môže na rozvoj hospodárskych stykov so zahraničím v určitom odvetví alebo vo vzťahu k určitému štátu alebo niekoľkým štátom zriadiť špeciálnu alebo zmiešanú obchodnú komoru.

(2) Rozhodnutie o zriadení špeciálnej alebo zmiešanej obchodnej komory obsahuje najmä jej názov, sídlo, predmet činnosti a deň zriadenia.

(3) Organizáciu špeciálnych a zmiešaných obchodných komôr zriadených podľa odseku 1 upravuje štatút, ktorý vydáva minister zahraničného obchodu Československej socialistickej republiky.

§ 51

Špeciálne a zmiešané obchodné komory sa zapisujú do podnikového registra.

ČASŤ VI NEOBCHODNÝ VÝVOZ A DOVOZ

§ 52

Neobchodným vývozom a dovozom je vývoz a dovoz vecí mimo rámca zahraničnoobchodnej činnosti.

§ 53

(1) Ak to vyžaduje ochrana záujmov národného hospodárstva Československej socialistickej republiky alebo ak sú pre to zvlášť závažné dôvody, môže sa neobchodný vývoz alebo dovoz určitých vecí zakázať alebo viazať na udelenie povolenia.

(2) Na rozhodovanie o prípustnosti neobchodného vývozu alebo dovozu sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní (správny poriadok) s týmito odchýlkami:

- a) podanie, ktorým sa začína konanie, možno urobiť aj ústne;
- b) rozhodnutie o tom, že sa neobchodný vývoz alebo dovoz pripúšťa, nemusí mať písomnú formu.

(3) O prípustnosti neobchodného vývozu alebo dovozu rozhodujú orgány colnej správy.

§ 54

Federálne ministerstvo zahraničného obchodu upraví všeobecne záväzným právnym predpisom, ktoré veci a v akom rozsahu alebo hodnote je zakázané vyvážať alebo dovážať, prípadne kedy je na neobchodný vývoz alebo dovoz potrebné povolenie, a ktorý orgán colnej správy a za akých podmienok ho udeľá, a podrobnosti o rozhodovaní o prípustnosti neobchodného vývozu alebo dovozu.

ČASŤ VII OCHRANA OBCHODNOPOLITICKÝCH ZÁUJMOV HLAVA 1 RIADENIE ZAHRAIČNEJ OBCHODNEJ POLITIKY

§ 55

Federálne ministerstvo zahraničného obchodu

- a) navrhuje vláde Československej socialistickej republiky zásady jednotnej zahraničnej obchodnej politiky;
- b) uskutočňuje jednotnú zahraničnú obchodnú politiku v styku s príslušnými orgánmi iných štátov;
- c) riadi a kontroluje jednotnú zahraničnú obchodnú politiku v súvislosti s činnosťami upravenými

týmto zákonom a aj v ostatných oblastiach hospodárskych stykov so zahraničím; na ten účel vydáva predpisy a robí potrebné opatrenia.

§ 56

(1) Na ochranu obchodnopolitických alebo iných dôležitých záujmov Československej socialistickej republiky alebo na zabezpečenie plnenia medzinárodných záväzkov môže Federálne ministerstvo zahraničného obchodu všeobecne záväzným právnym predpisom vykonávanie zahraničnospodárskych činností alebo prevoz tovaru územím Československej socialistickej republiky

a) obmedziť alebo zakázať;

b) viazať na splnenie určitých podmienok včítane udelenia úradného povolenia alebo na predloženie určených dokladov.

(2) Spôsob zverejnenia zoznamu položiek tovaru a služieb, ktoré podliehajú vydaniu úradného povolenia alebo predloženiu určených dokladov, určí Federálne ministerstvo zahraničného obchodu v predpise vydanom podľa odseku 1.

HLAVA 2 PREVENTÍVNA KONTROLA VYVÁŽANÉHO A DOVÁŽANÉHO TOVARU

§ 57

(1) Federálne ministerstvo zahraničného obchodu je oprávnené kontrolovať akosť a množstvo vyvážaného a dovážaného tovaru alebo na vykonávanie tejto kontroly zriadiť právnickú osobu alebo vykonávaním tejto kontroly poveriť právnickú osobu (ďalej len „kontrolná organizácia“).

(2) Federálne ministerstvo zahraničného obchodu je oprávnené ustanoviť povinnosť česko-slovenskej osoby dodávajúcej tovar na vývoz obstaráť si kontrolné osvedčenie pri niektorých druhoch tovaru.

(3) Federálne ministerstvo zahraničného obchodu alebo kontrolné organizácie sú oprávnené zakázať, aby sa chybný tovar odosielal do zahraničia, alebo viazať prípustnosť odoslania takého tovaru na splnenie určených podmienok.

(4) Federálne ministerstvo zahraničného obchodu upraví všeobecne záväzným právnym predpisom podrobnosti o rozsahu a spôsobe kontroly a o vydávaní kontrolných osvedčení.

ČASŤ VIII

PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 58

(1) Podniky zahraničného obchodu zriadené podľa doterajších predpisov sa považujú za podniky zahraničného obchodu podľa tohto zákona.

(2) Oprávnenia alebo povolenia na zahraničnospodársku činnosť, na neobchodné vývozy a dovozy a na zriadenie organizačných zložiek československých právnických osôb v zahraničí udelené podľa doterajších predpisov sa považujú za povolenia podľa tohto zákona.

§ 59

(1) Československá obchodná a priemyselná komora pôsobiaca podľa doterajších predpisov je Československou obchodnou a priemyselnou komorou podľa tohto zákona.

(2) Doterajší organizačný poriadok Československej obchodnej a priemyselnej komory platí do dňa nadobudnutia účinnosti stanov schválených podľa § 46.

(3) Orgány Československej obchodnej a priemyselnej komory vykonávajú svoje funkcie až do zvolenia orgánov Československej obchodnej a priemyselnej komory podľa tohto zákona.

§ 60

(1) Rozhodcovský súd Československej obchodnej a priemyselnej komory rozhoduje spory podľa Poriadku Rozhodcovského súdu Československej obchodnej komory vyhláseného vyhláškou Federálneho ministerstva zahraničného obchodu č. 47/1975 Zb. do dňa nadobudnutia účinnosti poriadku rozhodcovského súdu vyhláseného podľa § 48.

(2) Predsedníctvo Rozhodcovského súdu Československej obchodnej a priemyselnej komory vykonáva svoje funkcie až do zvolenia predsedníctva Rozhodcovského súdu Československej obchodnej a priemyselnej komory podľa tohto zákona.

§ 61

Na konanie podľa § 56 a 57 sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní (správny poriadok).¹⁾ Pokiaľ nevyhovením žiadosti o vydanie alebo zmenu povolenia, zmenou alebo odňatím povolenia alebo vydaním opatrenia v súlade s týmto zákonom vznikne osobám majetková ujma, nevzniká právo na jej náhradu.

§ 63

(1) Ustanovenie § 2 písm. e) zákona č. 123/1965 Zb. O Československej tlačovej kancelárii sa mení tak, že sa vypúšťajú slová „. . . a po dohode s Ministerstvom zahraničného obchodu aj v oblasti obchodu.“.

(2) Zrušujú sa

- a) ustanovenia zákona č. 119/1948 Zb. o štátnej organizácii zahraničného obchodu a medzinárodného zasielateľstva, s výnimkou ustanovení o znárodnení;
- b) zákon č. 85/1972 Zb. o postupe pri uzavieraní zmlúv o hospodárskej kooperácii so zahraničím;
- c) § 38 ods. 2 zákona č. 133/1970 Zb. o pôsobnosti federálnych ministerstiev;
- d) § 3 zákona č. 61/1952 Zb. o námornej plavbe;
- e) vládne nariadenie č. 11/1959 Zb. o zmene pôsobnosti v odbore dovozu a vývozu drahých kovov na priemyslové, technické alebo spotrebné účely;
- f) vyhláška ministra zahraničného obchodu č. 103/1960 Zb. o pôsobnosti Československej obchodnej komory a jej organizácii v znení vyhlášok Ministerstva zahraničného obchodu č. 32/1961 Zb. a Federálneho ministerstva zahraničného obchodu č. 69/1978 Zb.;
- g) vyhláška ministra zahraničného obchodu č. 121/1968 Zb. o oprávnení na zahraničnoobchodnú činnosť v znení vyhlášky ministra zahraničného obchodu č. 164/1969 Zb.;
- h) vyhláška Ministerstva zahraničného obchodu č. 31/1964 Zb. o konaní pri vývoze v znení vyhlášky Ministerstva zahraničného obchodu č. 4/1969 Zb.;
- i) vyhláška Ministerstva zahraničného obchodu č. 32/1964 Zb. o konaní pri dovoze v znení vyhlášky Ministerstva zahraničného obchodu č. 5/1969 Zb.;
- j) vyhláška Ministerstva zahraničného obchodu č. 17/1967 Zb. o úprave zberateľskej výmeny poštových známok a ostatných predmetov filatelistického záujmu so zahraničím;
- k) vyhláška ministra zahraničného obchodu č. 8/1969 Zb. o povoľovaní pri dovoze a vývoze tovaru a pri niektorých ďalších činnostiach v zahraničnom obchode;

- l) vyhláška Federálneho ministerstva zahraničného obchodu č. 125/1975 Zb. o vykonávaní zahraničnoobchodnej činnosti pre zahraničné podniky;
- m) vyhláška Federálneho ministerstva zahraničného obchodu č. 58/1979 Zb. o zákaze alebo obmedzení vývozu niektorých druhov vecí v turistickom styku.

§ 63a

Vyhláška alebo ich časti, ktorými bol zriadený podnik zahraničného obchodu podľa prv platných predpisov, strácajú platnosť dňom, keď sa ich obsah zmenil výkonom pôsobnosti podľa § 13 a 15.¹²⁾

§ 64

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júlom 1980.

Čl. II

(1) Oprávnenia alebo povolenia na zahraničnoobchodnú činnosť a na zahraničnospodárske služby, ako aj na zriadenie obchodného zastupiteľstva a na prevádzkovanie jeho činnosti a na zriadenie organizačných zložiek česko-slovenských právnických osôb v zahraničí, udelené podľa doterajších predpisov, sa považujú za povolenia, prípadne registrácie podľa tohto zákona.

(2) Federálne ministerstvo prideli centrálnu evidenčnú číslo osobám, ktorým sa vydalo oprávnenie na zahraničnoobchodnú činnosť alebo na zahraničnospodárske služby do doby účinnosti tohto zákona; orgány štátnej správy uvedené v § 19 sú povinné oznámiť Federálnemu ministerstvu zahraničného obchodu do 30 dní po dni účinnosti tohto zákona zoznam osôb, ktorým sa vydalo oprávnenie na zahraničnospodárske služby, a obsah vydaného oprávnenia.

(3) Všeobecne záväzné právne predpisy¹³⁾ vydané podľa § 11 sa považujú za všeobecne záväzné právne predpisy vydané podľa § 22. Povolenia na vykonávanie zahraničnoobchodnej činnosti podľa § 6 ods. 1 písm. f) sa považujú za povolenia na vykonávanie zahraničnospodárskych služieb podľa § 19 ods. 1 písm. i).

(4) Na vývozy a dovozy vykonávané česko-slovenskou osobou, ktoré by táto osoba bola oprávnená vykonávať bez povolenia podľa § 7 ods. 2 písm. b) doterajšieho znenia zákona, ak sa uskutočňujú na splnenie záväzku na dodávku vzniknutého zmluvou o výrobnéj kooperácii (§ 23 doterajšieho znenia zákona), platne uzavreté ešte pred účinnosťou tohto zákona alebo záväzku na dodávku vzniknutého pred účinnosťou tohto zákona na základe takej zmluvy o kooperácii, sa po dobu troch mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona nevyžaduje povolenie ani registrácia.

(5) Orgány socialistickej samosprávy podniku zahraničného obchodu zanikajú a volebné obdobie generálneho riaditeľa podniku zahraničného obchodu sa končí dňom, ktorým nadobúda tento zákon účinnosť; generálny riaditeľ však plní svoju funkciu až do dňa, keď nadobudne spôsobilosť konať v mene podniku zahraničného obchodu generálny riaditeľ vymenovaný ministrom zahraničného obchodu (§ 14 ods. 1).

(6) Pokiaľ sa v zákone č. 42/1980 Zb. o hospodárskych stykoch so zahraničím v znení zákona č. 102/1988 Zb. používa pojem Československá socialistická republika, rozumie sa tým Česko-slovenská federatívna republika.

Husák v. r.

Indra v. r.

Štrougal v. r.

- 4) § 521 Zákonníka medzinárodného obchodu.
- 5) § 2 písm. a) a b) zákona č. 123/1965 Zb. o Československej tlačovej kancelárii.
- 6) Zákon č. 142/1970 Zb. o devízovom hospodárstve.
- 7) Zákon č. 144/1970 Zb. o Štátnej banke československej.
- 8) Zákon ČNR č. 118/1975 Zb. a zákon SNR č. 133/1975 Zb. o advokácii.
- 9) Zákon č. 36/1967 Zb. o znalcoch a tlmočníkoch.
- 9a) § 600 až 624 Zákonníka medzinárodného obchodu.
- 9b) Zákon č. 158/1989 Zb. o bankách a sporiteľniach.
- 9c) § 26a a nasl. Hospodárskeho zákonníka.
- 9d) § 352 až 354 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení predpisov ho meniacich a dopĺňajúcich.
- 10) § 44 ods. 1 písm. b) zákona č. 35/1965 Zb. o literárnych, vedeckých a umeleckých dielach (autorský zákon).
- 11) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).
- 12) Napr. vyhláška ministra zahraničného obchodu č. 312/1953 Ú. 1. o zriadení Strojexportu, podniku zahraničného obchodu pre vývoz strojov a strojového zariadenia v znení neskorších predpisov a vyhláška ministra zahraničného obchodu č. 74/1971 Zb. o zriadení Omnie, podniku zahraničného obchodu.
- 13) Napr. vyhláška Federálneho ministerstva zahraničného obchodu a Federálneho ministerstva financií č. 8/1981 Zb. o odberných poukazoch PZO Tuzex a vyhláška Federálneho ministerstva zahraničného obchodu a Federálneho ministerstva financií č. 83/1988 Zb. o podmienkach predaja tovaru a poskytovaní služieb za devízové prostriedky na území Československej socialistickej republiky.
- 1) § 14 Hospodárskeho zákonníka.
- 2) Zákon č. 243/1949 Zb. o účastinných spoločnostiach.
- 3) § 636 Zákonníka medzinárodného obchodu.

